

УДК 81'282(477) (043.2)

Світлична А.

Національний авіаційний університет, Київ

ДІАЛЕКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

Говорити з кимось однією мовою – не гарантує абсолютного розуміння. Різні регіони України мають свої колоритні домішки у вимові. Туристи будуть дуже здивовані слівцями, які вживають місцеві жителі в повсякденній мові. Розглянемо, наприклад, особливості діалекту Одеси, Харкова та Галичини.

Одеський жаргон аборигени гордо називають «одеською мовою» – це твердження вживає Жванецький, Бабель, Петров, Ільф. Одеська мова є поєднанням різних мов, насамперед російської, української та їдиш. За останні роки, кількість людей, які розмовляють одеською мовою, невпинно зменшується. Корінні одесити впевнені, що дякуючи специфічній манері розмови, тону та інтонації впізнають один одного з півслова в будь-якому куточку земної кулі. Неперевершений одеський гумор і місцеві вирази давно відомі далеко за межами Одеси. Приклади говорять самі за себе: *У тети Сони тоже был бардак, но у том бардаке был порядок. Как вам это нравится? Сень, не бежи так шустро, а то, не дай Бог, догонишь свой инфаркт. Берешь в руки – маешь вещь. Вашим врагам такие доходы. Видите эту хлебную будку? Так это не там. Две большие разницы. И вам такое счастье, как я его имею. Имеет бледный вид. Об чем мы видим? Сделайте вид, щоб я вас долго искал.*

Харків не такий багатий на діалекти, як Одеса, але також може дуже здивувати невідповідного відвідувача. Так, заряд з чорнилом для кулькової ручки тут називають не інакше як *ампулки*. Ну й місцева класика плічки для одягу – «тремпель». Істинно харківським вважають і слово «сявка», яке означає «хуліган» або «шпана». Вже багато років харків'янки завивають волосся «локонами» замість плойки, бритвене лезо тут називають «чинкою», а «змійка» – це блискавка на одязі. Люди похилого віку, називаючи маршрут транспорту, вживають слово «марка».

Говір галичан, на їх думку, є чистою українською мовою з незначними домішками угорської, польської та німецької. Але для людини, яка розмовляє літературною українською, ця мова може здатися іноземною. Тут *газдині* (господині) завішують вікна *ладними фіранками* (гарними занавісками), смажать на *пательні пляцки з бульби* (деруни на сковорідці), варять в *баняхах зупу і драглі з когута* (в каstrулях суп і холодець з півня). А у вихідні дні полюбляють з *коліжанкою* (подругою) за *філіжанкою гербати* (чашкою чаю) в маленькому *кнайті* (кафе) обговорювати цих *нарваних батярів*, *вар'ятів* або *вогірів* (безшабашних сексуально стурбованих гультіпак).

Продовжувати ілюстрацію діалектів можна безкінечно, але краще за все почути це на власні вуха, подорожуючи прекрасними і такими різними місцями нашої України.

Науковий керівник: Олександр І.В., викладач